

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/ksiazki/12533,Polskie-dzieci-na-tulacznych-szlakach-19391950.html>
28.02.2026, 06:21

Polskie dzieci na tułacznych szlakach 1939-1950

Wiosną i latem 1942 r. kilkadziesiąt tysięcy polskich cywilów ewakuowano ze Związku Sowieckiego do Iranu. Wśród nich znalazło się 20 tys. dzieci. Ich dalszy los zależał od polskiego rządu i jego zachodnich sojuszników. Dzięki współpracy kilku rządów i tysięcy ludzi z wielu krajów, polskie dzieci i ich opiekunowie znaleźli się w bezpiecznych osiedlach w różnych krajach świata, począwszy od Iranu, poprzez Południową Afrykę, Nową Zelandię, po Meksyk. Doczekali tam do końca wojny. Niestety, decyzja mocarstw o oddaniu Kresów Wschodnich we władanie Stalina sprawiła, iż większość dzieci nie zrealizowała swego pragnienia powrotu do kraju i pozostała na obczyźnie.

[Książki](#)